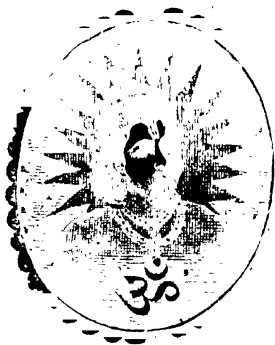

చెన్న కేశవ శతకము

శ్రీనివాస, శతపదాని

శ్రీ॥ శే॥ రామడుగు సీతారామశాస్త్రిగారు

చెన్న కే శవ శతకము

రచయిత, శతానధాని

శ్రీ శ్రీ రామడుగు సీతారామశాస్త్రిగారు

సంపాదకుడు, పుత్రుడు,

సత్యనారాయణ శాస్త్రి.

ఉదారులు, నల్లమోతు కృష్ణయ్యగారి

ద్రవ్యసహాయమున ముద్రితము

మధురభారతి, స్వయంవ్యక్త, కావ్యకలానిధి

మాధవపెద్ది బుచ్చిసుందరరామకృష్ణగారు

పడుగుం బేకగ సంస్కృతమ్ము తెనుఁగుం బాటించి లోభక్తిలో
తడుపుంబెట్టిన యట్టులఁ శతకవస్త్రం బల్లియున్నావు రా
మడుగా! మేల్కవనంబు పేరిటి నెరామగ్గంబునఁ జాలధ
న్యూడ వర్పించితి చెన్న కేశవున కెంతుఁ నిన్నుఁ బుణ్యాత్ముగఁ

దదద్దాయని వచ్చి మీఁదబడు చందంబొక్కచో చూపు నీ
పద్దెంబే యికనొక్కచో మొగమె చూపంబోక భీష్మించు మా
యొద్దఁ నీవిపుడున్న నిక్కముగ నీయుద్దండతఁ మెచ్చి నీ
సుద్దిఁ సుద్దిగలట్టి మర్మమెరుగఁ శుశ్రూష గావింపమే.

అణువుఁ సంశయమందకే యడుగుటే యాలశ్యమైపోవ ము
ద్రణైకై నట్టి వ్యయంబు సర్వమిడగఁ తాసిదమైనట్టి స
ద్గుణునిఁ శ్రీయుతు నల్లమోతు కులపాథోరాసి జైవాత్మకుఁ
గణనంజేతును కృష్ణయాభిధుని నెక్కాలంబు ధన్యాత్ముగఁ.

పోషకవంశావళి

దుష్టమార్గాలకుం దొడగువారల గుండె
 వగులు వాఱగ మండిపడెడువారు
 జారవృత్తులలోన సంతసం పడునట్టి
 పాపులపయి మండిపడెడువారు
 చోర్యస్థులలో నేర్పు చాలగా గడియించు
 వారి నడఁప మండిపడెడువారు
 వర్ణశ్రమాచార వర్తనమ్ములవీడు
 చెడుగులపయి మండిపడెడువారు

'మండిపడ' గోత్రమందు జన్మమ్మునంది
 సార్థకముచేసి నల్లమోతన్వవాయ
 మును బవిత్రమొనర్చిన మోతుబరులు
 ధన్యతములు కృష్ణయవంశజన్య లిలను.

భూజనస్తుత్యమై పొలుపు గాంచినయట్టి
 “నల్లమోత”న్వయం బుల్లసిల్లు
 తాత “శ్రీస్వామి”యుఁ దండ్రి “రంగయ్య”గా
 వెల్లిన “కృష్ణయ్య” విశ్రుతుండు
 తల్లి “సుబ్బమాంబ” తన కండ్ల వెల్లుగాఁ
 బెంచినయట్టి పవిత్రతముఁడు

“స్వామికోటమ్మ”దా సామేనుగా నుండ
 ఘనత నందినయట్టి కడునుశీలుఁ
 డన్న “పానయ్య”యు నక్కలు “రత్నమ్మ”
 “సౌభాగ్య”మాంబ నత్సలతఁ బెనుప

నాత్మ పుత్రీమతలుతా నా “సుశీల”
 యును “సరోజమ్మ” “సుగుణ”యునొప్పి తనగు
 కీర్తి కడలంటఁ జేయఁగాఁ గేవలమ్ము
 దానకర్ణుఁడుగా భూమిఁ దనరెఁ గాదె!

భూతలమంగు నెందఱు ప్రభూతధనమ్ముల మించిలేదు? వా
 రేతటి నిట్టి నద్గుణమహీయసులై ఘనకావ్యచింతా
 త్యాతనక్తిమై కవిత లాదృశిమై ప్రవరించినాడు? వి
 భూతయశుండు “కృష్ణయ”కుఁ గల్గెనుగాక తదీయభాగ్యము:

బ్రహ్మవిజ్ఞాన మాటసి ప్రతిభ మిగుల
 దాన ధర్మాదిగుణములఁ దనరినట్టి
 కృష్ణయను చెన్న కేశవుం డేలుఁగాఁత
 నాయురారోగ్య భాగ్యము లందఁజేసి.

సంపాదకులు,

క్రమించు సర్వ ధాత్రిచక్రమందు భరతఖండం బన వరలుచుండు
 రమణీయ కృష్ణాతరంగిణీ తీరంబు విద్యానిధుల కెల్ల హృద్యసీమ
 అందునఁ గొండవీడను పట్టణంబొప్పు రుక్మిణీముఖ్యుల రూఢి గాంచి
 యద్దాని దగ్గఱ నతిరమ్యమై యొప్పు శివకేశవాది సద్భవనములును

ఏపురం బెల్ల పురముల గోపురంబు
 ఏపురము పూతజనులకుఁ గాపురంబు
 ఏపురము సంపదల కెల్ల దాపురంబు
 ఆ పురవరంబు నాదెండ్ర యను పురంబు .

మున్ను మార్కండేయ మునివరుం డఖిల తీర్థముల నేవించి నెమ్మిమిఱ
 కాశికాపురిఁ జూచు కాతుకమ్మన నేగి యందుండి కొన్నాళ్లు హర్ష మొ
 భగవత్కృపాలబ్ధిఁ బడసె శిలామయంబయిన కేశవ విగ్రహంబు నొకడు
 ఆ విగ్రహంబును నతిశయభక్తి చేఁ బూజించుచుండి యీ భూతలంబు

నెల్లఁ జరియించి చిత్తమ్ము పల్లవించఁ
 దన పదమునకుఁ జేరుచో దారి నున్న
 నురుచిరంబగు నాదెండ్రపురముఁ జేర
 నపరగిరి శిఖరముఁజేరె నబహితుఁడు.

అంతట గాల్కముల్ నలిపి యమ్మునికుంజరుఁ డొక్కగట్టు న
 త్యంత సమీపమందుఁ గని యందులకుం జని విగ్రహంబు బల్
 సంతసమొప్పు రాతిపయిఁ జయ్యనఁ బెట్టి తదంతికంబునకొ
 గొంత శ్రమంబుఁ దీర్చికొని కోర్కె మెయిలొ శయనించె నంతలోక

తొపలకు నెచ్చెలి లేజ

క్కవగవలకుగొంగవేల్పు కబళము లేవె

లు వినుసిగతలరతనమట

దివినిం జెలువారె నమృత దీధితు లెసంగె .

అంత ముదంబు మీఱంగ మహర్షి యియాసతలేచి విగ్రహం
బెంతయు లేవనెత్తి నను నిట్టటుఁబట్టి కదల్చినం గటా!
నుంత చలింపడయ్యెఁ గడుఁజోద్య మెలర్పంగ దివ్యదృష్టిచే
నంత యెఱింగి యా హరికి నాలయమందు సృజించె నత్తఱిన్

సురుచిర మండపంబులను నుండర మందిర గోపురంబులన్
గర మనురాగమొప్పుఁ గరకంబుగ గట్టుపయిన్ రచించి శ్రీ
హరి పరమావతారమగు నట్టిడు కేశవ విగ్రహంబు మే
దురతర భక్తి నిల్పి పరితోషితవృత్తిని గొల్పుచుండఁగన్ .

చనుము నీయాశ్రమమునకు సంయమిండ్రి!
వలసినప్పుడు నను మదిఁ దలఁచికొనుము
నీకుఁ బ్రత్యక్షమగుదు నస్తోకలీల
ననుడు స్వాశ్రమమున కేగె మునివరుండు .

శ్రీపతి యంతమీఁదట విచిత్ర మెలర్పంగ గట్టుపైని దాఁ
గోపము నూనుమాడ్కి మునికుంజరు పుణ్యపుకుప్ప యొక్కనాఁ
డా పురవీధిమధ్య నుదయన్మిహిరాంకుని మండలంబు నా
దీపితవిగ్రహప్రభలు దిక్కులఁ బర్వంగ నిల్చె నయ్యెడన్

అటఁ దురుష్కులు రాజులై యలరుకతన
 నర్చకులు దేవదేవు రహస్యభూమి
 దాచి దేశైకవర్తులై తారు వెడలఁ
 గొంత కాలమ్మునకు జనుల్ నంతసిలఁగ

అధికులగువారి స్వప్నంబులందుఁ బొడమి
 యాలయముఁ గట్టుడని పల్క నక్కజముగ
 నప్పు డలరెడు పుణ్యాత్మ లధిక భక్తి
 నట్లు లొనరించి దేవేశునందు నిలువ .

శ్రీనీలాధారమణుల
 తో ననవరతంబు వెల్గు తోయజనాథుం
 డీ నాదెండ్ల పురంబున
 మానుగ పసియించె నఖిల మానవు లెన్నఁ .

తాదృశ్యహా మహిమప్రభావ విరాజితుండగు శ్రీ చెన్న కేశవస్వామిని గుఱించి
 నా రచించిన శతకం బైహికాముష్మిక సుఖప్రదంబై తనరుగాత.

శ్రీకృష్ణ పరబ్రహ్మణేనమః

చెన్నకే శవ శతకము

శ్రీరమణీ మనః కుముద శీతమయూఖ! విరించిముఖ్య బృం
దారక వారచారుతర నవ్యకీరీటమణీ ఘృణీర్ఘరీ
పూర విరాజమాన పదపుష్కరజాత! నమోఽస్తుతే లస
న్నీరదనీలగాత్ర! ధరణీభగణక్షమ! చెన్నకేశవా!

భూతలమందు సద్విబుధపుంగవు లబ్బుర మందగఁ భవా
న్యాతత సత్కృపాకలన నమ్రపథాన శతావధానముల్
శ్వాతి మెయిన్ రచించి యొక గ్రంథ మొనంగని తప్పుగాచి
ద్యోతనకోటితేజ! శతకోత్పలముల్ గొను చెన్నకేశవా!

అరసితావనకీననుమహామహిమన్ వినుతింపఁబూన నే
నారద సంయమిండుడనో? నాకుభవుండనో? భారతీమనో
హరినో? రాజతాచలవిహారుడనో? భవదీయ పాదదా
నేరుడ మూఢభక్తి నుతిసేయఁ గడంగితి చెన్నకేశవా!

తప్పులు కల్గనీక వినతాసుతవాహినీ! మన్ముఖంబునన్
జెప్పుము పద్మరత్నములఁ జిత్రపదంబులఁగూర్చి కైత నేఁ
జెప్పెదనంచు గర్వమునఁ జెప్పఁదలంచిన వాఁడఁగాను మా
యప్ప భవద్దయాకలిత మైన ప్రయత్న మె చెన్నకేశవా!

చెన్న కేశవ శతకము

మండితనీలగాత్ర! మునిమానసశంఖర! జాతమిత్రదో
ర్దండ! హతారిగోత్ర! సితతామరసాభవికాలనేత్ర! మా
ర్దండ! సుతాకశత్ర! విబుధస్తుత పుణ్యచరిత్ర! దుష్కృతా
ఖండ లతాలవిత్ర! గుణకాండపవిత్రక! చెన్న కేశవా!

కొందరు శంకరుం డనుచుఁ గొందరు పద్మజా డంచు నొక్కట
గొందరు మాధవుం డనుచుఁ గొందరు గోపకుండంచు నే మహా
నందమయుం దలంచెదరొ నామది నవ్యయు నయ్యనంతుని
న్నందరిలో వెలుంగు పరమాత్మగ నెంచెద చెన్న కేశవా!

ఏ మహనీయు పాదరజమిచ్చల ధాతృ కురంగపాణి ను
త్రామముఖామృతాశులు నిరంతర తత్పరచిత్తులై శిరః
స్తోమములందుఁదాల్చి పరితోషితమానసులౌదు రట్టి ను
క్రీమహితా! భవచ్ఛరణసేవ నొసంగుము చెన్న కేశవా!

నూరసహస్రధామ! ఘననూరిజనస్తుతనామ! భానుజా
తీరమనోజ్ఞధామ! బలధిక్రృతభార్గవరామ! సంగత
క్రీరమణీమణిహృదయసీమ! మునీంద్రమనోభిరామ! స
ర్వారి సమాహాభీమ! దరహాసితసోమ, ను చెన్న కేశవా!

శీతమయూఖతుండ, యతసీ కుసుమద్యుతిదేహచండ! ని
ర్భూతనతాఘకాండ, పరితోషిత తాపసకాండ! శత్రుసం
ఘాతతమిస్రచండకరకల్పిత సర్వపయోజజాండ! ని
త్యాతతదానశౌండ! సమదానురఖండన! చెన్న కేశవా!

చెన్న కేశవ శతకము

జిష్ణుముఖామృతాశనుల జేయ భుజావిజయప్రభావరో
చిష్ణుల రావణాది సురజేతల చేతల విన్నవింపఁగా
నుష్ట మరీచివంశ కలశోదధి పూర్ణసుధాకరుండవై
విష్ణుపరావతార నృపవీరుడనై తగు చెన్న కేశవా!

పుత్రులఁగోరి పజ్జైరథ భూతలనాడుఁడు వేఁడ సద్దయా
పాత్రునిగా నొనర్చి యనపత్యతఁ బాపఁడులంచి తత్సతీ
క్షేత్రమునన్ జనించి నృపకేశఖిరు వంతలమాన్వినట్టి నిన్
స్తోత్రము సేతు భూమితలధూర్వహ! సర్వగ! చెన్న కేశవా!

కోటి నిశాటధాటి ముఖకోటరబాలకరోటకోటి ను
గ్రాటవిఁ దాటకాభిధ నిశాటినిఁ గీటడగించినట్టి యో
హాటకచేల! నీదు సుగుణాశ్చ నుతింపఁగఁ బూనుకొన్న నా
బోటికిఁగాదు పద్మభవుబోటికిఁ గాదట చెన్న కేశవా!

నీచకృత్ప్రవీణుని వసేచరసాధు మునిప్రకాండ హిం
సాచరణప్రసక్తుని నరాశనవర్య మహాచలాభు మా
రీచునిఁ బీఁచమాఱుగ సరిత్పతిలోఁ బడవైచి చెచ్చెరన్
నీదు సుబాహుఁజంపి ముని నిర్మలఁ జేసిన చెన్న కేశవా!

కాళికసంయమింద్రు వెనుకన్ మిథిలాపురికేగి యందు ధా
త్రీశతమన్యు లెందరొ ధరింపఁగలేని మహేశు చాపమున్
గౌళలమొప్పు వామకరకంజమునన్ వెసనైత్తి, తున్మి, భూ
మికుల మెప్పుఁగాంచిన మహారమణీప్రియ! చెన్న కేశవా!

మానవనాయకోత్తముల మర్త్యనిగాఁ దలఁపన్ విదేహ భూ
జాభిముద్భవిమున్న మునిసత్తముఁ డాత్మధృతిన్ వహింపఁగన్
మానవతీమణిన్ జనకనందిని సుందరపద్మలోచనన్
బాణిగ్రహించునట్టి రఘువంశవిభూషణ చెన్న కేశవా!

వారవిలాసినుల్ నటనవైఖరిఁ జూపఁగఁ బుణ్యభామినుల్
సౌరసతీమతల్లికలు సారెకు హారతు లిచ్చుచుండఁగన్
బాఱుల దీపనల్ పటహభాంకృతి నిస్వనముల్ దిగంతముల్
భోరుకలంగ వేడ్కఁగరభోరు గ్రహించిన చెన్న కేశవా!

సీతివిహీనయై ఘటజనిషారకాపహతిన్ మహాపనిన్
రాతిగ నున్నయట్టి మునితామ సహస్రసు గాంచి సద్దయన్
బూతభవత్పదాంబుజము మోపి సతీమణిఁగా నొవర్చు వి
ఖ్యాతచరిత్రు నిన్నుఁ గొనియాడఁగ శక్యమే? చెన్న కేశవా!

రాముడ నేనుగా కెవడురా యిలఁ జూడగ నీమమొప్పు ను
ద్దామపరశ్వధాప్తి బహుధా సమయించి ధరామరేంద్రులన్
నామముమాన్పు రాముడను నామ మెఱుంగవొ నామహత్వమున్
రామతలాగి వేడుక సరాముడనై తగు చెన్న కేశవా!

ఘోరవనీసలంబునకు గొబ్బునఁ బంపుము రాము నాసుతున్
ధారుణి రాజ్యభారమునఁ దప్పక నిల్పుము నాగఁ గైకకున్
గోరికఁ దీర్చి తండ్రిపలుకుల్ సఫలంబులు జేసినట్టి స
ద్ధీరజనార్పితా నీను మదిన్ దలపోసెడు చెన్న కేశవా!

దర్పక సంగరంబునకుఁ దార్కొనుమంచు వచించు పాపినిన్
శూర్పణఖాఖ్యఁ జంపకయఁ స్రుక్కుగ వీనులు ముక్కుగఁగోసి యీ
దర్పమునార్చి పంపుమని తమ్మునిచే నొనరింపఁజేసి సం
తర్పితమానివైన వరదా! ఖరదైత్యహా! చెన్న కేశవా!

దుష్ట ఖరానురాదులను దోర్బలశక్తిని నాజిఁద్రుంచి సం
తుష్టి మహామునీశులకుఁ దూర్ణముగాఁ బొసఁగించి యెల్లెడన్
శిష్టులఁ బ్రోచుచున్ గుజనశిక్ష యొనర్చెడి దేవ మన్మనో
భీష్టములెల్లఁ దీర్పుము గభీరగుణాకర! చెన్న కేశవా!

అంగముఁబన్ని మంజులతరాంగముఁదాల్చి కురంగలోచనా
సంగతి రంగుమిర్చిను పెసంగని మానసముం గరంచుచున్
జెంగట బంగరుం బొడల శృంగములం గడురంగుమిఱు సా
రంగమునం గనంగను భరన్ బడఁగూర్చిన చెన్న కేశవా.

అంతరమందు సీతకయి యంతకు సంతకుఁ జింతనొంది యొ
క్కింత యుదంతమారసి యహీనశకుంతముఁ గాంచి వింతగా
సంతట సంత్యకర్మముల నవ్విహగేంద్రున కాచరించు భూ
కాంత! భవచ్ఛరిత్రము లఖండములారయ చెన్న కేశవా!

ఓహటిలంగ లోకముల నుక్కడఁగించుచుఁ బెక్కుగీతులన్
సాహసకృత్యముల్ సలిపి సంగరమందు నజేయుడై మహాః
బాహుసహాయుడై నెగడు పర్వతసన్నిభుడౌ కబంధశక్తి
బాహుల నొక్కవ్రేటునకు భంగమొనర్చిన చెన్న కేశవా!

హైభిభయంబుఁ బాపి యమరాళి నుతింపఁగ నప్తతాళముల్
 లీగఁ దున్మి యందలి వలీముఖిపాళులొల్వ మత్తకుం
 డాలసహస్రతేజుని రణప్రభవిష్ణుమహీధ్రసన్నిభున్
 వాలిని నేలఁగూల్చిన యవార్యచరిత్రక! చెన్న కేశవా!

మార్గ మొసంగుమన్న ఖిలమార్గమునంబడి యీయకున్నచో
 దుర్గమవారిరాశిఁగని దోర్బలమేర్పడఁ జూపమాని బల్
 మార్గణముల్ విడన్ గలఁగి మార్గ మొసంగిన మెచ్చి జానకీ
 మార్గణ తత్పరుండవగు మాన్యగుణాలయ! చెన్న కేశవా!

వాయుజభాను జాతనలవానర ముఖులు సందడింప న
 త్యాయత వార్ధి నేతువు నయంబునఁ గట్టఁగఁ జేసి దైత్య సం
 స్థాయముడాసి చిత్తమున దైర్య మెలర్పఁగ ఘోరదానవా
 మ్నాయముఁద్రుంతు నన్న యసమానపరాక్రమ చెన్న కేశవా!

నమ్మితి నీ పదమ్మును మనమ్ముననిన్ శరణమ్ము వేడితిన్
 దమ్ముడ నీదువై రికిఁ బదమ్ము ధనమ్ముఖిలమ్ము వీడితిన్
 నమ్ము నిజమ్ము నాదు వచనమ్మున నెమ్మి విభీషణున్ వెసన్
 నమ్మతిఁగాచి రమ్మని భృశమ్ము సుఖమ్మిడు చెన్న కేశవా!

ఇచ్చెద లంకరాజ్యము వధించెద రావణనాజిఁ గానినో
 నిచ్చెద నా యయోధ్యనని హెచ్చగు కూరిమిఁబల్కి శక్తిచే
 నచ్చేరీవంద నెల్లరు వియచ్చరులుబ్బఁగఁ బజ్జికంతు వే
 నిచ్చజంఘంచి భక్తునకు నిచ్చితి రాజ్యము చెన్న కేశవా!

కాకము నీతక్కొక్క యపకార మొకానొక వేళనేయ న
స్తోక శరాశనంబునను మార్గ త నొక్క శరంబుఁగూర్చి నీ
వేకడకేగినన్ దునుము నీకతినా స్త్రము నాగభీతిమై
నీకు నమస్కరింపఁ గరుణింపవె దానిని చెన్నకేశవా !

నాదురితంబుఁ బాపు కతినంబుల నాడిన కైకతప్పలన్
నీదుమనంబులోపల గణింపక యేలు మయోధ్యునన్న వే
వే దయనేయుమింక మన వీటికి నా భరతున్ దయామతిన్
బాదుకలిచ్చి పంపిన విభాకర వంశజ చెన్నకేశవా !

భావజ బాణసిర్పధిత భావుడు ! శ్రీ విభవోన్మదుండు ! నీ
తా వనితా ప్రభావము యధావిధిగానకతా హరింప దై
త్యావధితోడఁ గేవల ధణావని లేవనుజూపి లోక వి
ద్రావణురావణున్ శరపరంపర దున్మిత చెన్నకేశవా !

దక్షిణ పక్షిరీతి బలదత్తుండు లక్ష్మణుఁ డస్వనక్షితిన్
లక్ష మహోక్ష తుల్యుల నలక్ష్యుల లక్షల రాక్షసాధిఁ బ్ర
త్యక్షముగా వధింప లయదత్తుగతిన్ శరలక్షుఁ జొన్వనున్
రాక్షస శిక్షుఁడేసిన రణక్షమదత్తుప ! చెన్నకేశవా !

మానవతీమణిన్ సుజన మాన్యగుణున్ జనకాత్మజాత తో
మానుగఁబుప్ప కాభిధ విమానము నెక్కి యనున హస్తతన్
భానుజవాయునూను ముఖవాసర కోటులతో నయోధ్యుఁ
మానితవృత్తి నేగిన యమర్త్య పతిస్తత చెన్నకేశవా !

అడఁగ మేనకాది ఊవిజాంగన లెంతయు సంతసంబునన్
వేడఁగ దేవతాభిషిషు వీధిని కిన్నర యక్షనాయకుల్
బాడఁగ బాడబాళి బహుబంగుల స్వస్తిపచింప నీతతోఁ
గూడి యయోధ్య నేలు రఘుకుంజర మ్రొక్కెద చెన్న కేశవా !

ఏ మహనీయుఁ డాస్యమున నీశ్వరకాంచన గర్భ ముఖ్య ను
త్రామధనంజయాంబుపతి దండధరాధ్యమ రాళిదద్భట
స్తోమము దత్సతీసుతులతోరపు వేడుకఁజూపె దల్లికిఁ
శ్రీ మహనీయునట్టి యదుశేఖరు వేడెద చెన్న కేశవా !

ఏ వనజాయ లేక్షణు సహీనముఖాంబురుహంబునందు వే
రావణ ముఖ్య దిక్కరిపరింబుల వింధ్యహిమాద్రి భర్త భూ
ధ్రావలి నాకముఖ్యనగరావలఁ గాంచ యశోదయట్టి ల
క్ష్మీవర నీకు మ్రొక్కెద కేశయలోచన చెన్న కేశవా !

నారదముఖ్యసన్మునిగణంబులు పాండవ ముఖ్యబంధులఁ
నూరుల యోగధారుల విశుద్ధమనస్కుల పారిజాత మం
దార మహీజ మానస కనత్సరసుఁ గరుడాది వీనులే
శూరుడు చూపె మోమున యశోదకు నట్టిడ చెన్న కేశవా !

ఏ యదురత్న మాస్యమున నీసచరావర మైన విశ్వముఁ
వాయుజలాన్ని భూమిసుందర్మల సర్వగ భూతకోటులఁ
బాయని గోపికామణుల బంధుల మిత్రులనందముఖ్యులఁ
శ్రీ యుతుఁడొచుఁజూపె నల చిన్మయరూపక చెన్న కేశవా !

ఏరుచిరాంగుడి సరిదగ్గిల కైలములకొ సరిత్తులకొ
ధారుణి మానవాళిని రథంబుల నేన్గుల వారువంబులకొ
బాటుల రాజకోటులను బాదపకోటుల బట్టణంబులకొ
ధీరతఁజూపె దల్లికల ధీరజనార్పిత చెన్న కేశవా !

ఏనవనీతహరి రజనీశ్వరభాళి వియత్తలంబునకొ
భానుమునీక సప్తక సుపర్వగురూశన ఉర్వరాజ తా
రేనజ ముఖ్యులై తగు గ్రహేంద్రులకొ ధృవునికొ యశోదక
బాసనమందుఁ గన్పరచె నట్టిడుదేవర చెన్న కేశవా !

వ్యాళపరీవృథాది ఫణిపర్వముకొల్ప సహస్రకస్ఫటా
పాణి మణీస్ఫుటా దెసలబర్వంగ సర్వవసుంధరకొ మహా
కోలముతాల్పుభంగి నవిశుంతితకై భరించుభూరి పా
తాళము నాస్యపద్మమునఁ తల్లికిఁజూపిన చెన్న కేశవా !

రంగదభంగ మంగళతరంగ ఘుమం ఘుమ ఘుంఘుమార్భటి
సంగత పావనోదక వినర్పదభంగ రురీపరంపరో
త్తుంగ వినాదసంకలిత ధూర్జటి పారిషదకొ శుభాంగ స్వ
ర్గంగ నెవండుచూపెను ముఖంబున నట్టిడ చెన్న కేశవా !

బాలకహంత్రిపూతన ప్రభావ మెలర్పంగఁ గంసుపంపునకొ
బాలిడవచ్చి చన్నుఁగుడువకొ ద్దళపంగ నెఱంగి వేడ్క డా
కేలను నొక్కచన్నుగుడికేఁ జూర్కొట్టిఁబట్టి దాని ప్రా
ణాలహరించినాడవట నందతనూభవ చెన్న కేశవా !

అసురమాయలం బనిచినట్టి బకాసుర ధేనుకాసురుల్
త్రానకరాంగులై మెలంగఁ దద్దురుగర్వమడంచి వారి వీ
తాసులఁజేసి గోపకుల హర్ష పయోనిధిఁ జేల్పినట్టి పు
త్రాసుర వైరి సోదర దయాసలీతాం పతి చన్న కేశవా !

బాలుడనై తృణాసురునిఁ బ్రాణముఁదీసి శిశుత్వమేర్పడన్
డోల వనించి భూరిశకటున్ బరమార్చి మహోన్నతంబులౌ
సాలములన్ రసాస్థలి చెనన్ బడఁద్రోసిన నీవిచిత్ర పుం
గ్రీడల నెన్న నావశమె కృష్ణమరాంతక చెన్న కేశవా !

కాళియనామ పన్నగమొ కండు మహాహృదమందు బాడ బ
జ్వాలలబోలెఁ దీర వనపాళులనెల్లను గాలుచ్చుచుండి యా
భీవిపానలాట్య నతి వేల భయంకరవృత్తినుండఁగన్
బాలుడనై తదుజ్జ్వల ఫణాతత్ప్రచ్ఛిన చెన్న కేశవా !

ఓ పరమేశ యాదనకులోత్తమ తానములాడున త్తటిన్
మాపటముల్ హరింపఁదగు నా నగరేమగవారలంచు నా
గోపికలెల్ల వేటమడుగున్ విడివచ్చిన నిత్తునంచువే
నీపకుజంబు నెక్కు ఘనునిన్ నినుగొల్పెద చెన్న కేశవా !

ఏడుశరత్తు లర్భకున కీడి సుమంతయుఁ జాలదీ మహా
త్తైలముఁ గేలనెత్తెవనిస్వాంతములన్ భయమందుచున్న గో
పాల్పరఁగాంచి నిర్భయత బంధువులార వనింపుడన్న గో
పాలశిరోవతంస! నినుఁ బ్రస్తుతించేగద చెన్న కేశవా !

కారద రాత్రులకై గమలజాతముఖుల భవదీయ వేణు గీ
తారవతోషితాత్మలయి దర్పక మోహనబాణ భిన్న హృ
త్సారసలై గృహదుల వెనకవిడి నీడకేగుదేరగా
నారతినాధుకేళి సుమహాంబుధిముంచిన చెన్న కేశవా !

సారసగంధియోర్తు సుమసాయక కేళిఁ బెనంగి డస్సి ని
ద్రాతచిత్తయాట మకరధ్వజగేహముపైని ధానిపె
జీరయొకింత జారఁగని చెచ్చెరసందున వెన్న వెట్టి మా
రారముఁజీరి తాళముఁ గరంబునవైచిన చెన్న కేశవా !

బాళిమెయిక్ బ్రియుంగలసి పంచశరాహవతత్పరాత్మతే
బాలయొక్కర్తు కూడునెడఁ బైనొక తేలును వైచి తేలుతే
తేలని బిట్టుగాఁబలికి తెంపరివై కరయుగ్మకంబుచే
దాళమువైచు నీదుచరితంబులు వింతలు చెన్న కేశవా !

అంగనయోర్తు తక్రము సమంచిత లీలగఁ ద్రచ్చి యంత పై
పంగఁగ వెన్నఁదీయఁగ జవంబునఁ బ్రేబడి తన్మృగేక్షణో
త్తుంగ పయోధరంబులను దోషమెలర్పఁగఁ బట్టి వేగ న
య్యంగజ కేళిఁదేల్చి చనునట్టి విటోత్తమ చెన్న కేశవా !

మత్తమరాళయాన యొకమానిని తక్రఘటంబునెత్తి పై
నెత్తుక వీధిఁబోవునెడ నిచ్చతలిర్పఁగఁ గ్రుచ్చి కాగిటక
జిత్తజకేళిఁగూడ నలచేడియ భీతి కృష్ణకృష్ణ! మా
యత్తయసాధ్యయన్న నభయంబిడికూడిన చెన్న కేశవా !

అంబుజశేత్ర యొక్కతె గృహంతరమందు జలంబులాడ వే
 డ్కొంబరుగెత్తి కుడ్యముఁ దటాలునదూకి త్వదంతికంబు నం
 దుం బడె నాదు కందుకము తోయజగంధి ! యొసంగుమంచు హ
 స్తంబులఁ దత్కుచంబుల ముదంబునఁ బట్టిన చెన్నకేశవా !

నాతియొక్కర్తు వాకిట జనంగమకించిన నిన్నుఁబట్టగాఁ
 జేతమునం దలంచి తనచేతుల నడ్డమువెట్టి నిల్వగా
 నాతరుణీమణింగని భయంబినుమంతయులేక దానివో
 వాలెఱు గంటువెట్టి చను వారిజలోచన చెన్నకేశవా !

నీ కొమరుండసాధ్యుఁడు వనేరుహలోచన! యోయశోద! దే
 వీ! కనుగొన్ను నాదునుత వీధిసరాసరిఁ బోవుచుండఁగాఁ
 బైకొని వాలెఱుంగొటికి పంప నహాయన భీతిఁజూపుచుకొ
 నీకడనుంటినంచు జననింగని మ్రొక్కిన చెన్నకేశవా !

ఏటికి హద్దులేనిపను లిట్లొనరింపఁగఁ గుఱి! యహ మా
 రోటికిఁగట్టివేతునని రోసము మైజనయ్యితి కట్ట ను
 త్పాటనశక్తికల్గి పసిబాలుని భంగి నటించు నీకతల్
 బూటకముల్ గదా భుననమోహనరూపక చెన్నకేశవా !

గేహమునందు నొంటరిగఁ గీరసరస్వతియోర్తు తన్ను ను
 త్సహమెలర్చ నద్దమున సారెకుఁజూడఁగ వెన్కఁజేరి పెక
 బాహులఁ గొగలించి ముఖ పంకజ మద్దమునందుఁజూపి సం
 దేహములేక కేళిజలధిక్ మునిగించిన చెన్నకేశవా !

వల్లభుఁ డూరికేగునెడ వచ్చును గృష్ణుఁడటంచు భీతిచే
వల్లవి యొక్క రాతిరిఁ గవాటముమాసి వరుండి నిద్రబో
నల్లన నేగుదెంచి మదనాహవరంగమునకొ మెలంగు చ
ప్పల్లవపాణి బిట్టటవఁ బాటి హసించిన చెన్నకేశవా !

సూసుడొకండు లేమి నొకనుందరి డెంచుముందుఁగుంది సం
తానెహీన జన్మము తావితి నానిని పంతయేల ప
ద్రావన ! కంతుకేళిని రయంబునఁ గూడుము నన్న నీకు సం
తానము కల్గుఁజూడుమని దానిఁ బెనంగిన చెన్నకేశవా !

వారి సముజ్జ్వలాంగు, సితవారిజలోచను, గత్తహార కే
యూర కిరీటినికొగని మహోత్సుకతకొ వినుతించి యట్టుగే
తీరమునకొ నినుంగని మదిం బరమాద్భుతమందునట్టి య
క్రూరునిఁ బ్రోచునట్టి యదుకుంజర మొక్కెద చెన్నకేశవా !

హింసకు శంకనొందక యహీనముదంబునఁ బుట్టు పాపలకొ
భ్యంసమొనర్చి నీజనని బాములఁబెట్టిన పాపకర్మునికొ
గంసునిఁ దున్మి యాపితల కప్తముఁదీర్చిన యాదవాన్య యో
త్తంసు రిరంనుఁగొల్పెదఁ బృథానుతసారధి చెన్నకేశవా !

వచ్చెఁ బ్రియుండు నాకడకు వచ్చెను నాకడకంచు ముందుగా
నచ్చపలాక్షులెల్ల హృదయంబుల మోదముజెందుచుండఁగా
నచ్చరువంద నందఱకు నన్ని విధంబుల నీస్వరూపముఁ
జెచ్చెరఁజూపినట్టి మునిశేఖర సన్నత చెన్నకేశవా !

వారి విహార సక్తమతి వారిజసేత్రలు రెండుప్రక్కలన్
 గూరిమినిల్చి కొల్వఁ గుచగుచ్చములన్ భుజవల్లు లుంచుచున్
 కేలుపుమీఱఁ జక్రగతి నించి చెలంగిన రాసలీల నె
 వ్వారు నుతింపఁగాఁగల రవార్యచరిత్రక చెన్న కేశవా!

దర్ప మెలర్పఁగా నరకదైత్యుడొనర్చెడి బాధకొర్వ కా
 ప్వర్వతిముఖ్యనిరరులు చయ్యన నిన్ శరణంబు వేడఁగా
 సర్పముఁజీల్చు తాద్యుగతి సత్వర మొప్పఁగవానిఁ ద్రుంచు కం
 దర్ప విరోధిసన్నత పదద్వయ మొక్కెద చెన్న కేశవా!

చందన లేపనంబుల వెసంగొని వచ్చి యొసంగు కుబ్జ వే
 డ్కందనయావ హీనతఁ దొలంగఁగఁజేసి దయార్ద్రదృష్టి న
 చ్చందన గంధినిన్ గునుమసాయక కేళినిఁదేల్చు దేవకీ
 నందన కుందకుల్య రదనా యదుకేశ్వర చెన్న కేశవా!

తల్లులఁ దండ్రులన్ సుతులఁ దమ్ముల వన్నల నత్త మామలన్
 వల్లభులన్ ధనంబులను వాసములన్ విడి శంఖరద్విష
 డ్భల్లభిభిన్న చిత్తలయి వల్లభతఁగనుమన్న వల్లవీ
 ప్లవ పాణులన్ సురత వారిధిముంచిన చెన్న కేశవా!

మాగధపాల్యచైద్యముఖ మానవనాయకు లడ్డగింప ను
 ద్వేగతక్కిఁ దన్నుపులవేఁచి సురాధిపుఁ గొల్చి మున్ నుభక్
 లాగిన క్షీణనాయకుని లాగున భీమతనూజఁ దెచ్చు భ
 ర్తృగ సమానధైర్య కరుణాకర మొక్కెద చెన్న కేశవా!

గొల్లఁడు రాచకన్నియ నకుంతితుడై కొనిపోయెనంచు బల్
ప్రల్లదుడైన రుక్మి పరిపంథితఁబూనగ రుక్మిణీమనం
బెల నెఱింగి వానిని వధింపక న్యక్కుతుఁ జేసినట్టి న
తల్లజ నీ చరిత్రము నెదం దలపోసెద చెన్న కేశవా!

దుర్భర విప్రబాణవతి దూనశరీరుఁడు బాలుఁడుత్తరా
గర్భకుడార్తిఁ జెందఁగ నఖండ సముజ్వల వైష్ణవాస్త్రమున్
నిర్భయవృత్తిఁబూని యల నీరజలోచన గర్భ గోళమం
దగ్భకుఁ గాచునిన్నహరహంబు నుతించెద చెన్న కేశవా!

పాపభయంబులేక కచభారము గైకొని యీడ్చితెచ్చి యే
పాప మెఱుంగనట్టి ననుబట్టి పటంబులడుల్చి జడుల్
హా! పరమేశ! భక్తవరదా! యదునందన! ప్రోవుమన్న న
య్యాపదఁబాపి కృష్ణ! మరియాదను నిల్పిన చెన్న కేశవా!

ధర్మనుతాధ్వరమ్మున బుధ ప్రకరమ్ములమోల నల్ల దు
ష్కర్ముఁడు చేదినాధుఁడు వెనక గతితోక్తులనాడ దేవతా
శక్తద తచ్చిరంబును సుదర్శన సంహతిఁ దున్మితట్టి నీ
నిగ్రుల కీర్తి లోకములనిండి వెలింగెను చెన్న కేశవా!

పూజ్యుల బంధు సోదరులఁ బోర గతానులఁజేసి కుంభిని
రాజ్యరమాలలామను చిరంబు వహించుటకన్న నీయెడక
బూజ్యమనశ్వరంపు తనువుందెగఁజూచుట వాఁగిరీటికిక
ద్యాజ్యమహంతయంచు బరతత్వముఁ దెల్పిన చెన్న కేశవా!

పుత్రుని పేరునం బురుష పుంగవుడొక్కడు నిక స్మరింపఁగాఁ
జిత్రముగాగ నాతనిని శ్రీకరతాపక భూరి సత్కృపా
పూత్రునిగా నొనర్చి భవపద్ధతిఁ బాపితిదేవ నీదు చా
రిత్రము స్తోత్రపాత్రము హరి హరిరాట్కయ చెన్న కేశవా!

అల్లిన సత్యభామకయి యయ్యమరేశ్వర నందనావనిక
వెల్గెడి పారిజాతమును వీరకసమూలముగాగఁదెచ్చి యా
వల్లువిలోచనం గలసి వాంఛదలిర్ప మెలంగు దేవ విం
తల్లద నీకతల్ సమద దానవ భంజన చెన్న కేశవా!

దంటతనమ్ముచేఁ గుసుమధన్వి ననంగునిఁజేసినట్టి ము
క్కంటి త్వదీయమాయకు నొకా నొక వేళ వశత్వమంది వా
లంటి తనంబుఁజూపు నినుగానక విభ్రమమందె నింకయే
దంటలు నిన్నెఱుంగుదురు తాపసపందిత చెన్న కేశవా !

విక్రమమేర్పడంగ నొక వేయినమంబులు బోరి యమ్మహా
నక్రముచేతఁజిక్కి శరణంబు రయంబున నన్నుఁగావవే
విక్రమ భుర్య దేవర త్రివిక్రమ నా గరిరాజుఁగాచి వే
చక్రముచేత నక్రము వెసందునుమాడిన చెన్న కేశవా !

మున్నొక దేవతాత్రపుడు మోషకుడై శ్రుతులకహరింప న
త్యున్నత మత్స్యరూపమున నుత్సృకతక పనరాశిలోపలక
గ్రన్ననఁజొచ్చి వాని యుదరంబును ప్రయ్యలుసేసి వేద రా
శిన్నులిన ప్రసూతికిడు శిష్టజనావన చెన్న కేశవా !

చెన్న కేశవ శతకము

యాగభుజాల్ నరాదులు మహాంబుధిఁ ద్రచ్చగ నెంచి యమ్మహా
నాగముఁదెచ్చి రజ్జుగనొనర్చి మహాధరణీధరంబు ను
ద్యేగ భుజాబలంబునొ దెచ్చి భగంబు మెయి సహింపలేనిచో
వేగమె కూర్మమై గిరిని వెన్నునఁదాల్చిన చెన్న కేశవా!

ఈక్షీతిస్థల మున్నొకరుఁడీ హహరింపగ నెంచి ధీరతఁ
రాక్షసుఁ డుద్యమింపఁగ ధరావలయమ్మును బ్రోచువాడవై
యాక్షణమందు భూరి కిటివై ప్రతిపక్షునిఁ గాంచనాక్షునిఁ
శిక్షయొనర్చినట్టి సురశేఖర పందిత చెన్న కేశవా !

ఈ యఖిశేష్యుండు హరియేగతి నాసుతుఁ గిన్నమారదో
పాయము లెన్ని బన్నినను భంగ మొనర్చుచు నమ్మదాంధుడై
తేయు నఖంబులం దునిమి ధీరత మీఱు తదీయపుత్రునిఁ
బాయక ప్రోచు శ్రీనృహరి భక్తజనావన చెన్న కేశవా !

ఎమ్మెయి బ్రహ్మచారివయి యిమ్ముసురేశ్వర నాకు మూడు పా
దమ్ముల నేల నంచడిగి తత్సకలమ్ము హరించి నాకలో
కమ్మున కాతనిఁ బ్రభునిగానొనరించి సుఖమ్ము స్వర్గ రా
జ్యమ్మునొసంగి యన్నను రయమ్మునఁగాచిన చెన్న కేశవా !

ఘోరపరశ్వధాప్తి నృపకుంజరులం బలుమార్లుద్రుంచి వి
స్తారతదీయ రక్తముల తర్పణముంబొనరించి ధీరతఁ
ధారుణి నొక్కపారునకు దక్షిణగాగ నొసంగినట్టిని
యారవరూపముం దలచి యం జలిఁజేసెద చెన్న కేశవా !

భానుకులంబునం బొడమి పజ్జీరధుం గరుణించి యాజన
సానము నేరి యందుంగల తాపసవర్యులఁగాంచి రావణుఁ
డానవకోటితోఁ దునిమి తామరసాక్షిధరాజుతో నయో
ధ్యానగరంబుఁజేరిన ఖరాంతక దేవర చెన్న కేశవా !

యాదవవంశ మెల్లఁ జెలువారఁగఁ జేయఁదలంచి యెంతయుఁ
సోదరవృత్తి నొక్కయెడఁ జూపుచు శ్రీబలరామకృష్ణతత్త్వ
మోదముమీఱఁ బొందుకులముఁ వెలియించిన దేవదేవ నీ
పాదపయోజరేణువు శుభంబుల మాకిడు చెన్న కేశవా !

నూన్మతహీనులై మునుల నూరివరేణ్యుల విష్ణుపంబులఁ
దానవులౌక్రమించి బలదర్పములేర్పడ సంఘరింపఁగా
మానిజగదితంబుగ నమానుషలీలగ బుద్ధరూపివై
దానవ గర్వముం గెడపు ధన్యచరిత్రక చెన్న కేశవా !

ధర్మచుభంబువీడి వసుధావతులై రసత్యులౌచు దు
ష్కర్మల వాచరించు నెడఁగన్గొని విష్ణుయశుండు తండ్రిగా
నిర్మలరూపమంది యపసీతల మెల్లను బ్రోచునట్టి స
త్కర్మచణా! నుతించెదను తావక కల్కిత చెన్న కేశవా !

ఈవ సమస్త లోకములు, నీవజనిసితి నాశకారణం
బీవ సమస్త జంతువులు నీవ సురాసుర యక్షకిన్నరుల
నీవ కుజంబులద్రులును నీవ సముద్రములీ వళాండమో
దేవ పరంబాకింత కలదే పరికించఁగ చెన్న కేశవా!

చందురుడన్న నీవ జలజాత హితుండన నీవ యాశతా
నందుడవన్న నీవ పురనాశకుడన్నను నీవ దేవకీ
నందునుడన్న నీవ జననస్థితి నాశనహీతు మీవ నీ
యందభిలమ్ము వెలు నభిలాత్మవు నీవల చెన్న కేశవా!

అరయలేక సత్యమున హంతవచించి సదా మద్దోదతి
గోరి పదార్థ ముల్ మిగుల ఘోరపుకృత్యము లాచరించి సం
సారమె సారవంతమని సారెకుఁ గోరెడివారిఁ జేరఁ జే
కూయనె కోత్కులై? నిను గోరినఁ గల్గెడి చెన్న కేశవా!

తానట గేహమంట తన దార్ధనాదికమంట యాత్మ సం
తానము మానమంట తన దంటతనమ్మున గెల్పునంట యీ
మానవకోటికిం గలుగు మందమతిం గనుగొన్నఁ జిత్రమా
తానులు గీను లేమగునొ తల్లెడివేళల చెన్న కేశవా!

ఏకమటంచుఁ గొందఱు ననేకమటంచును గొందరింక న
స్తోకమటంచుఁ గొందఱి నూత్నమటంచును గొందఱురకే
లేకువలేక వాదములఁ దేవకు సేయుచునుండ్రుగాని యా
త్మైక నువేద్య! నీ మహిమ నారయశక్యమె చెన్న కేశవా!

కన్ను లెవండు విప్పిన జగమ్మభిలమ్మును వెల్గుచుండెడిం
గన్ను లెవండు మూసిన జగమ్మభిలమ్ము లయమ్ముఁజెందునో
యన్న శివప్రసూతిజనికాస్పదమైన త్వదీయ తత్వముం
బన్న గరాజ తల్పక! యెవండు నెఱుంగడు చెన్న కేశవా!

ఆటిటఁ గోలుపోక విషయమ్ముల నైదిటిపిడి మేలనన్
 ధారణ సిద్ధి మూటిని సదావిడి యొక్కటిగట్టి యయ్యహం
 కారమమత్వముల్ విడి యొకండయి వెల్గెడిదైన నీపదం
 బారయ వచ్చుగాక తరమా పెఱిరిని చెన్న కేశవా!

నిత్యుడు ద్రష్ట యాత్మ యతినిర్మలుఁ డాద్యుఁ డనంతుఁడు బుధ
 స్తుత్యుడు నద్వితీయుఁడు విశుద్ధుఁడు నామగుణాది శూన్యుఁడున్
 సత్యుఁ డవాచ్యుఁ డవ్యయఁడసద్విపరీతుఁడటంచు దత్వగుల్
 నిత్యము నన్నుతించెదరు నిన్నుఁ బరాత్పర చెన్న కేశవా!

జ్ఞానలవంబుచే బ్రకృతినంగతిలేక హమాత్మయంచొగిన్
 మానుగ నజ్ఞనాథి యభిమానమువీడి చిరాత్మకున్ నినున్
 ధ్యానముఁజేసి సంతత ముదంబుధి మునుదు రింతెకాక య
 జ్ఞాను లెఱుంగఁగాగలరె సారసలోచన చెన్న కేశవా!

నీదగు శంఖమిచ్చుత ననేకవిధంబుల నిత్యభాగ్యముల్
 నీదగు చక్రమిచ్చుత ననిద్యజయేందిర సర్వకాలమున్
 నీదగు చాపమిచ్చుత ననేకవిధంబుల నిత్య సౌఖ్యముల్
 నీదగు నందకంబొసగు నిస్తులమోదము చెన్న కేశవా!

వందన మిందిరారమణ వందనమోహరి నందనందనా
 వందనమధ్వరాళి విధివందితె సుందర పాద పంకజా
 వందన ముద్రిరాజధర వందనమో గిరిరాజధీర నా
 వందనముల్ కృపంగొనుము షోరిజలోచన చెన్న కేశవా!

శ్రీకరమైన శంఖమొకచేత నుదర్శన మొక్కచేత న
 ప్రోకగదక మొక్కటను నుందరనందక మొక్కచేతిలో
 శ్రీకమలాసతిక హృదయ సీమ ధరించి వెలుంగుదేవ ను
 శ్రీకరుణాకటాక్ష యిదె చేతు నమస్కృతి చెన్నకేశవా !

మంగళమిందిరా హృదయ మంగళమో కరుణాపయోనిధీ
 మంగళమో జగత్త్రితియ మాన్యచరిత్రక భక్తవత్సలా
 మంగళమో సుధాశిగణ మస్తక రాజిత పాచపంకజా
 మంగళవిగ్రహాసతత మంగళదాయక చెన్నకేశవా !

ఎవ్వఁడు నాత్మభక్తినిబఠించునో యీశతకంబు వేడ్కమై
 నెవ్వఁడు వ్రాయునో సుజనుఁ డెవ్వఁడు వీనులనాలకించునో
 యవ్వనజాతుఁ డాతనికి నాయురవంత నుఖాభివృద్ధులకొ
 నివ్వటిలంగఁజేయు నవసీసలి నత్యము చెన్నకేశవా !

క్షీరాంబునిధివోరె చెలఁగు “రామడుగునఁ”
 తైదవెంకయాఖ్యుఁ డావిర్భవించె
 భార్య “పిచ్చమ”దేవి పరిణయంబాది గాఁ
 దనసపర్యలలోన మునింగియుండ
 సరసు “సీతారామకృష్ణిని” గనియెను
 పుత్రుండు సాహితీ భూపరుండు
 నిఖిలావధాన నిర్జిత ధీకుండు కేవ
 లమ్ము సరస్వతి యమ్ముచెల్ల!

కాళికసగోత్రుఁ డాప్త వాళ్ళేళలుండు
 నాళ్ళలాయన నూత్రుడీయన రచించి
 నట్టి యీ చెన్నకేశ దేవార్పితమ్ము
 శతక మిద్దర విజయించు సంతతమ్ము!

భానకీరామా ప్రెస్, తెనాలి.

